

EMNİYET, GÜVENLİK, KENT EMNİYETİ VE KENT GÜVENLİĞİ: KAVRAMSAL BİR ANALİZ

Mehmet Murat Payam¹

¹⁾ Adıyaman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu,
Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü, Adıyaman

İleti: mpayam@adiyaman.edu.tr

Özet

İnsanların en temel ihtiyaçlarından birisi olan güvenlik, farklı disiplinler tarafından ele alınan bir konudur. Yaşama hakkı ile temel hak ve özgürlüklere sahip olmak ve bunları etkin bir şekilde kullanmak ancak emniyetli ve güvenli bir kentte mümkündür. Fakat günümüzde kentsel sorunların ve güven(siz)liğin bölgesel ve küresel düzeyde tehditler oluşturması, kentlerin de emniyet ve güvenlik bağlamında ele alınmasını zorunlu kılmıştır. Dolayısıyla, kentlerde emniyet ve güvenlik olgusunu ve kent emniyeti ve güvenliğini tehdit eden unsurları, çağın anlayışına uygun bir biçimde tekrar ele almak durumundayız. Bunu başarabilmek, öncelikle emniyet ve güvenlik terimlerinin ne ifade ettiğini doğru bir şekilde kavramaya bağlıdır. Bununla birlikte, günümüzde çoğu terimlerde olduğu gibi ‘emniyet’ ve ‘güvenlik’ terimlerinde de bir anlam kargaşası yaşanmaktadır. Kent emniyeti bağlamında toplumun, kent güvenliği bağlamında ise kolluğun ne gibi sorumluluklarının olduğunun bilinmesi, bu terimlerin anlamlarının, benzerliklerinin ve farklılıklarının doğru bilinmesine bağlıdır. Emniyet ve güvenlik terimlerinin benzer kavramlar olarak kabul edilmesi, kentlerde emniyet ve güvenliğin sağlanmasına yönelik uygun strateji ve etkin çözüm yollarının bulunmasını zorlaştıracak, bu terimler arasında ayırım yapmak ise, emin ve güvenli kent idealine daha hızlı ulaşmak için bir fark oluşturacaktır. Bu makalede, İngilizcedeki ‘safety’ kelimesi için “emniyet” kelimesinin, ‘urban safety’ kelimesi için ‘kent emniyeti’ kelimesinin ve İngilizcedeki ‘security’ kelimesi için ‘güvenlik’ kelimesinin, ‘urban security’ kelimesi için ise ‘kent güvenliği’ kelimesinin kullanılmasının daha uygun olduğu sonucu çıkmaktadır. Bununla birlikte, ‘emniyet’ ve ‘güvenlik’ terimleri arasındaki benzerlikler ve farklılıklar göz önüne alınarak kentlerde emniyet ve güvenlik yönetiminin koordine edilmesi ve yürütülmesi gerekir. Bu amaçla bu makalede, bu terimler arasındaki anlam kargaşasının ortadan kaldırılması, tanımlarının net bir biçimde yapılması ve kavram sınırlarının çizilmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Emniyet, Güvenlik, Şehir, Kent Emniyeti, Kent Güvenliği

SAFETY, SECURITY, URBAN SAFETY AND URBAN SECURITY: A CONCEPTUAL ANALYSIS

Abstract

Being one of the most basic needs of the human, security is a matter that is addressed by different disciplines. Having the right to life and fundamental rights and freedoms and using them effectively is only possible in a safe and secure city. But today, that the urban problems and (in)security in cities constitute threats at regional and global levels have led to the necessity that cities also have to be dealt within the context of safety and security. Therefore, we have to reconsider the elements of safety and security in cities and the threats to the safety and security of the city in a way that suits the understanding of this age. Achieving this primarily depends on comprehending the concepts of safety and security correctly. However, as in most terms today, there is a sense of confusion in terms of 'safety' and 'security'. Understanding the responsibilities of the community in the context of urban safety and the law enforcement agencies in the context of urban security depends on the correct understanding of the meanings, similarities and differences of the terms 'safety' and 'security'. Accepting the terms safety and security as similar concepts will make it difficult to find appropriate strategies and effective solutions for ensuring safety and security in cities but to make a distinction between these terms will make a difference to reach a safe and secure city ideal faster. In this article, it is assumed that it is more appropriate to use the word 'safety' in English for 'emniyet' in Turkish and 'urban safety' for 'kent emniyeti' in Turkish, and 'security' in English for 'güvenlik' and 'urban security' for 'kent güvenliği' in Turkish. However, safety and security management in cities should be carried out coordinated by taking into account the similarities and differences between the terms 'safety' and 'security'. With this in mind in this article, it is aimed to remove the confusion of meaning between these terms, to make the definitions of them clear and to draw the boundaries of these concepts.

Keywords; Safety, Security, City, Urban Safety, Urban Security

1. Giriş

Her disiplinin kendi açısından farklı bir şekilde ele aldığı bir konu olan güvenlik, geçmişten günümüze insanların en temel ihtiyaçlarından birisidir. Güvenlik, 'ulusal güvenlik', 'uluslararası güvenlik' ve 'küresel güvenlik' olarak üç farklı boyutta ele alınabileceği gibi 'insan(i) güvenliği(k)', 'çevre güvenliği' ve 'toplumsal güvenlik' (Haftendorn, 1991) şeklinde de değerlendirilebilir. Geleneksel olarak güvenlik, devletin ve sınırlarının askeri araçlar kullanımı yoluyla savunulması anlamında iken, soğuk savaşın ardından, güvenlik analizinin boyutları ekonomik, sosyal, çevresel, kentsel, siber güvenlik vb. birçok boyutta düşünülmektedir. Bölgesel ve yerel düzeyde günümüzde yaşanan sorunların ve çatışmaların değişen doğası, güvenliği analiz ederken bizi yeni modeller geliştirmeye zorlamaktadır. Dolayısıyla geleneksel ulusal, uluslararası ve küresel güvenlik boyutları yanında, güvenliğin kentsel boyutu, yeni tehditler ve bunların etkileri ile birlikte giderek daha da önem kazanmaktadır.

Kentsel sorunların ve güven(siz)liğin coğrafi sınır tanımadan bölgesel ve küresel düzeyde tehditler oluşturması, kentlerin¹ emniyet ve güvenlik bağlamında da tartışılmasını zorunlu kılmıştır. Yaşama hakkı ile temel hak ve özgürlüklere sahip olmak ve bunları etkin bir şekilde kullanmak ancak emniyetli ve güvenli kentlerde mümkündür. Emin ve güvenli bir kentin en önemli koşulu, her insanın günlük hayatında kendisini emniyet ve güvende hissedebilmesidir. Artık insanlar içinde yaşadıkları kentleri, emniyet ve güvenlik durumlarıyla birlikte düşünmekte ve yaşadığı kentlerin emniyetli ve güvenli bir hale getirilmesini arzu etmektedirler. Çünkü insan doğduğu andan ölümüne kadar geçen süreçte, sürekli bir güvenlik özlemi içindedir (Davutoğlu, 2002:37).

Bu bağlamda, kentlerin de temel kuruluş amacı, insanların güven içinde yaşamlarını devam ettirdiği ve barınma, çalışma ve dinlenme ihtiyaçlarını karşıladığı alanlar olmasıdır. Diğer bir anlatımla kentler; tüm kent

¹ Bu makalede 'kent' ve 'şehir' eş anlamda kullanılmış olup, kent kavramı aynı zamanda belediyi de ifade etmektedir.

sakinlerinin zarar görmeden ve herhangi bir felakete maruz kalmadan emniyetli bir şekilde yaşayabilme hakkına sahip oldukları yerlerdir. Zaten “her kent sakini, mümkün olduğunca suç, kabahat ve saldırılardan arındırılmış emin ve güvenli bir kentte yaşama hakkına sahiptir” (Council of Europe, 1992). Bu açıdan emniyet ve güvenlik, insan toplumunun çekirdek değerlerindedir. Maslow’un insan ihtiyaçları hiyerarşisinde de temel fizyolojik ihtiyaçlardan hemen sonra insanın emniyet ve güvenlik ihtiyacı dile getirilmektedir. Maslow’un hiyerarşisinde de desteklediği üzere emniyet, her kentte yaşam kalitesinin çok önemli bir parçasıdır. Bu yüzden, her akıllı kent aynı zamanda emniyetli bir kent olmalıdır (Lacinak ve Ristvej, 2017).

Alınan önlemlere rağmen günümüzde kentlerin emniyet ve güvenliğini tehdit eden unsurlar giderek artmaktadır. 21. yüzyıl kentlerinin öncelikli konuları arasında kentlerde emniyet ve güvenlik gelmektedir. Modern çağda “kentli hakları”nın ortaya çıkması ile birlikte kentlerde güvenlik boyutu, kent sakinlerinin huzurlu bir şekilde kent yaşamını sürdürebilmesi bağlamında ön plana çıkmıştır. Kentlerin sürdürülebilir kılınmasında da emniyet ve güvenlik anahtar bir role sahiptir. Dolayısıyla, kentlerde emniyet ve güvenlik olgusunu ve kent emniyeti ve güvenliğini tehdit eden unsurları, çağın anlayışına uygun bir biçimde tekrar ele almak durumundayız. Kent emniyeti bağlamında toplumun, kent güvenliği bağlamında kolluğun ne gibi sorumluluklarının olduğunun bilinmesi, bu terimlerin anlamlarının, benzerliklerinin ve farklılıklarının doğru bilinmesine bağlıdır. Kent emniyeti ve güvenliği durumunu gözden geçirmek, tehdidin boyutlarını değerlendirmek, bu konuda sorunun kaynağını anlamaya çalışmak, sorunu çözmek ve sorunsuz, emniyetli ve güvenli bir ortam sağlamak da bu terimlerin içeriğinin doğru bilinmesine bağlıdır. Emniyet ve güvenlik terimlerinin manasını tam olarak kavramak ve anlamları arasında ayırım yapmak, emin ve güvenli kent idealine ulaşmayı başarmak için etkili olduğu düşünülen tedbirler ve önlemler için bir fark oluşturacaktır. Emin kent, güvenli kent vb. farklı hedefleri ve bunlara ulaşmak için alınacak önlemleri ve atılacak adımların hepsini sadece ‘güvenlik’ olarak adlandırmak, bu amaçlara ulaşmayı engelleyebilir.

Günümüzde çoğu terimlerde olduğu gibi ‘emniyet’ ve ‘güvenlik’ terimlerinde de bir anlam kargaşası yaşanmaktadır. Kentlerin güvenliği söz konusu olduğunda da genellikle iki kavramın kullanıldığı görülmektedir: emniyet ve güvenlik. Alanyazın taraması, bu terimler için üzerinde fikir birliğine varılmış tek bir tanımlarının bulunmadığını ve bu terimlerin güncel hayatta genelde birbirinin yerine kullanıldığını göstermektedir. Türkçe olan güvenlik ile Arapça olan emniyet terimleri birbirinin tercümesi gibi kullanılsa da

kavramsal olarak farklı şeyleri ifade ederler. Emniyet ve güvenlik terimleri arasındaki farkı anlamak, hayatları kurtarmada daha etkili olabilir. Çünkü şiddet içeren tehditlerin ardından, emniyeti sağlamaya yönelik iyi düşünülmüş, pratik ve önleyici bir yaklaşım yerine güvenlik gereği insan hayatını tehlikeye atabilecek pahalı, etkisiz ve akılsız bir karşılık verilir. Emniyet ve güvenlik, aynı anlama geliyorlarmış gibi çok sıklıkla birbirinin yerine kullanılır ama aslında bu kullanım doğru bir önerme değildir (Coursen, 2017). Dolayısıyla, kavram olarak birbirine benzer görünen emniyet ve güvenlik terimlerinin, farklı anlamlar taşımasına rağmen aynı kavramlar olarak kabul edilmesi, kentlerde emniyet ve güvenliğin sağlanmasına yönelik uygun strateji ve etkin çözüm yollarının bulunmasını zorlaştıracaktır.

Bu terimler hakkında nadiren tartışılan bir sorun, iyi bir kavramsal çerçevenin olmamasıdır. İngilizce ‘safety’ kelimesinin karşılığı olarak, Türkçede hem ‘emniyet’ hem de ‘güvenlik’ kelimesinin kullanıldığı görülmektedir. İngilizce ‘security’ kelimesinin karşılığı olarak ise, genellikle ‘güvenlik’ kelimesi yaygın bir biçimde kullanılmaktadır. Bu durumda İngilizcede farklı kavramlar için kullanılan emniyet (safety) ve güvenlik (security) kelimelerinin, Türkçe kullanımı ile ilgili bir kavram kargaşası yaşanmaktadır. Kentsel anlamda, ‘emniyet’ kelimesinin işaret ettiği anlam ve içerik ile ‘güvenlik’ kelimesinin işaret ettiği anlam ve içerik birbirinden farklıdır. Dolayısıyla kent emniyeti ve kent güvenliği terimlerinin üzerine yüklenen anlamlar açık bir şekilde birbirinden ayrılmalıdır. Örneğin, kentlerin güvenliğinden sorumlu ve bunun için eğitilmiş olan polislerin emniyet önlemleri ve faaliyetlerinde kullanılması, onların asli görevlerine odaklanmalarını zorlaştıracaktır. Tam olarak anlaşılmayan kavramlar ve tutarsız terimler, kent emniyetini ve güvenliğini sağlamakla sorumlu kurum ve kuruluşların uygun politika, strateji ve çözüm yolları geliştirmelerini önemli ölçüde engelleyecektir. Bu durum, kurumların tam olarak kendilerini ilgilendiren konulara odaklanmalarına engel teşkil eden ve kurum ve kuruluşların tam potansiyeline ulaşmasını engelleyen bir durumdur. Kent emniyetini, kentlerde suç önleme ve azaltmayı ve kent güvenliğini de kapsayan daha geniş bir kavram olarak değerlendirmek mümkündür. Böylece kentsel terminolojide emniyet ve güvenlik terimleri arasındaki ilişki ve farkların ortaya konulması, emin ve güvenli kent temel amacına daha hızlı ulaşılmasında etkili olacaktır. Bu amaçla bu makalede, bu terimler arasındaki anlam kargaşasının ortadan kaldırılması, tanımlarının net bir biçimde yapılması ve kavram sınırlarının çizilmesi amaçlanmaktadır.

2. Emniyet ve güvenlik

Emniyet (emin) kelimesi, eski Fransızca ‘sauf’ kökünden gelir ve ‘yaralanmamış’ anlamındadır (Sinay, 2011:83). İngilizce ‘safe’ (emin) kelimesi ise, Latince ‘salvus’ kökünden gelmekte olup ‘yaralanmamış, sağlıklı’ anlamına gelmektedir. ‘Salus’ ise ‘iyi sağlık’ ile ilgilidir. ‘Safety-Emniyet’ kelimesi “yaralanmaya, zarara ya da ölüme sebep olabilecek durumlardan muaf olma hali” olarak (Merriam Webster, 2017) tanımlanmaktadır. Albrechtsen’a (2003) göre ‘safety-emniyet’, özellikle insan yaşamının ve sağlığının korunması ile ilgilidir (Albrechtsen, 2003). İnsan hayatında her işlem ve durumun kendine has doğal tehlikeleri ve bunlardan zarar görme ihtimali vardır. Bu doğal tehlikeleri çeşitli kılavuzlar, tavsiyeler, standart işletim usulleri vb. takip ederek gereğince önlemek emniyet olarak adlandırılabilir. ‘Safety-Emniyet’ kelimesi, tehlikesiz ve risksiz bir duruma, bir son hale işaret etmektedir (Gerede, 2006:29). Eğer bir insan gerekli önlemler alınarak çeşitli risk ya da tehlikelere karşı korunursa emniyette olur ve o kişinin bu durumda zarar görmesi muhtemel değildir. Bu bağlamda emniyet, istenmeyen ve kasıtsız aksiliklere karşı koruma sağlamaktır. Emniyet bağlamında olumsuz olaylar, genellikle doğrudan veya dolaylı olarak insan başarısızlığına atfedilen faaliyetlerin kasıtsız sonucudur (Sinay, 2011:84).

Tarlow’a göre ‘safety-emniyet’, genellikle istemsiz doğal olayların istenmeyen sonuçlarına karşı halkı korumaktır (Tarlow, 2014; Tarlow, 2009:468). Emniyetin hem duygusal hem de fiziksel nitelikleri olup emniyetin sağlanması için hem duygusal hem de fiziksel niteliklerin uyumları gerekir (Coursen, 2017). Yani emniyet, hem duygusal hem de fiziksel açıdan güvenlik, güven içinde olmak, korku duymamak demektir. İngilizce ‘safety’ kelimesi için yapılan tanımlarda ortak olan nokta; yaralanmaya, ölüme ya da zarara yol açabilecek her türlü tehlikeden ve riskten muaf olma durumudur (Gerede, 2006:29). Diğer bir anlatımla, emniyet genellikle insan kaynaklı olmayan ve olası risklerin çoğunun kasten birisine zarar vermesinin amaçlanmadığı tehlikeden korunmak için kullanılır. Ulaştırma Bakanlığı’na göre de emniyet, havacılıkta olabilecek muhtemel hadise ve kazaları meydana gelmeden önlemek için yapılan faaliyetlerin tamamıdır (Sayın, 2011). Kısaca emniyet, kazalara karşı koruma sağlamaktır.

Arapça ‘emin’ kelimesinin kendinden türediği emn, “korkusuzluk, eminlik”ten yapma mastar eki -iyyet ile emniyyet; inanma, güvenme, güven, itimat ve tehlikeden uzak bulunma, korkusuzluk, güvenlik vb. anlamlar taşır (Ayverdi, 2008:862; Parlatur, 2006:401). ‘El-Emin’, güvenilir, mutemed manasına geldiği gibi,

bazen de emniyet içerisinde olan, emniyetli kişi manalarına gelir. ‘Emin’ sıfatı, insanlar, şahıslar ve canlılar için kullanıldığı gibi aynı zamanda yer, mekân ve belde (kent) için de kullanılabilir. Örneğin, Allah’ın (celle celaluh) emin kıldığı kentler vardır. “Hani Beyt (-i şerifi, Kâbey) i insanlar için bir toplantı yeri ve emîn bir mahal yapmıştı (hatırlayın)” [Bakara, 2/125] (Çantay, 1993). Emn, kelimenin aslı, nefsin tatmin olması ve korkunun giderilmesidir. Emn, emanet ve emân isimleri aynı kökten mastardırlar. Emân ismi bazen insanın içinde bulunduğu emniyet haline, bazen de kişinin emin kıldığı şeyin², ya da kendisine emanet edilen şeyin adıdır³. Asım Efendiye göre; Emn ve Âmin, korkusuzluğu, iç sükûneti ifade etmekte olup, âmin ve emîn kalıplarının anlamı, kalbinde korku ve endişe olmayan, vefasızlık, hıyanet gibi makbul olmayan sıfatlardan güvende olan adama denir (Yaşar, 2014).

Arapça bir kelime olan ve ‘emn’ kökünden gelen emniyet, Türk Dil Kurumu (TDK) sözlüğünde, “güvenlik; güven, inanma, itimat; polis işleri; güvenlik işlerinin yürütüldüğü yer ve bir araçta güven sağlayıcı parça” (TDK, 2017) anlamlarına gelmektedir. Osmanlıca sözlükte emniyyet, “eminlik, korkusuzluk; inanma, güvenme; polis teşkilâtı; kollama (askerlikte)” (Develioğlu, 2001:219) manalarını ifade etmek için kullanılır. Osmanlıca-Türkçe diğer bir sözlükte emniyet, “eminlik, emin olma hâli, korkusuzluk, tehlikesizlik; itimat, güvenme, inanma” şeklinde tarif edilmiş ve emniyet kelimesinin karşılığı olarak ‘tehlikesizlik’ kullanılmıştır (Yeğin ve ark., 2006:224). Başka bir açıdan emniyet, “kaynağını doğal güçlerin ve insan hatalarının rastgele oluşturduğu tehlikelerden uzak olma durumudur. Mücadele konusu, doğal güçlerin oluşturduğu potansiyel tehlikelerdir” (Nas, 2012:22). Diğer bir anlatımla, doğal tehlike ve tehditlerden uzak olma durumu için genelde ‘emniyet’ sözcüğü tercih edilmektedir.

Bir başka açıdan emniyet, insan-makine-çevre sistemlerindeki tehlikelerin en aza indirildiği, insan emniyetine özel önem veren emniyetli bir duruma atıfta bulunmaktadır. Emniyet, fiziksel, sosyal, finansal, mekanik, kimyasal, psikolojik ve diğer tehdit türlerinin (tehdit potansiyelini temsil eden risklerin) en aza indirilmesine yol açan bir dizi önlemin tezahürüdür. Yaralanma veya ölüm riskini ve maddi hasarı önlemek için sistemlerin oluşturulmasından kaynaklanır. Klasik bir örnek, uçağın emniyetini sağlamaktır (Sinay, 2011:83). ‘Emniyet’ anlamında kullanılan güvenlik (safety) sözcüğü “tehlikede, risk altında olmama” anlamına gelirken herhangi bir nesnel ve öznel varlığın “tehlikede olma” durumunda ise güvenlik (security)

² Enfal, 8/27

³ Ahzab, 33/72

sorunsalının oluştuğunu bilmek gerekir. Buradaki ‘güvenlik’ kavramı, daha çok işletme ve/veya çalışma düzeyinde alınacak önlemlerle giderilebilecek ‘emniyet tedbirlerini’ anlatmaktadır (Algan, 2005:14). Bu bağlamda, ‘emniyet’ kelimesinin daha çok ‘safety’ kelimesinin karşılığı olduğu düşünülmektedir (Gerede, 2006:29). Bu açıklamalardan sonra İngilizcedeki ‘safety’ kelimesi için “emniyet” kelimesinin (Payam, 2015) ve ‘urban safety’ kelimesi için ise ‘kent emniyeti’ kelimesinin kullanılmasının daha uygun olduğu anlaşılmaktadır.

Güvenlik, son zamanlarda kent alanyazının ana konularından biridir. Son on yılda defalarca yeniden tanımlanan ve anlamı konusunda bir görüş birliği olmayan ‘güvenlik’ terimi, sürükleyici ve tartışmalı bir kavramdır (Rigterink, 2015). Güvenlik, Fransızca’da ‘sécurité’, İngilizcede ‘security’ gibi etimolojik olarak Latince ‘securus – securitas’ kelimelerinden türemekle birlikte; garanti, güven, huzur, düzen, barış, emniyet, güvenilirlik, temin etmek ve garanti etmek gibi eş anlamlara sahip bir kavramdır (Bal, 2003:19).

Türkçede güvenlik, güven kelimesinden türetilmiş bir kelime olup tehlikesizlik hali, kendi kendine yetme, emniyette olma hali anlamına gelmektedir. TDK sözlüğünde ise güvenlik, “toplum yaşamında yasal düzenin aksamadan yürütülmesi, kişilerin korkusuzca yaşayabilmesi durumu, emniyet” (TDK, 2017) şeklinde tanımlanmıştır. İçinde yaşadığı kentte, kendisinin ve yakınlarının can ve mal güvenliğinin sağlanması ve bunun sürekli bir hale getirilmesi, bireyin en temel kaygısıdır. Bu anlamda güvenlik, “bireylerin can ve mallarına zarar verebilecek her türlü tehdit ve tehlikeden uzak bir şekilde yaşamalarını” (Fındıklı, 2001:216) ifade eder. Başka bir deyişle güvenlik, topluluk ve bireylerin her türlü etkenlerden zarar görmeden yaşayabilmesidir. Güvenlik, güven içinde olma, tehlike bulunmaması hali, emin ve rahat olma durumu şeklinde ifade edilir (Kaypak, 2012:3). Dolayısıyla, insan yaşadığı kentte güven içinde yaşamak ister.

Güvenlik, emniyetimizin sağlanması sürecidir; her zaman yerinde olacağını beklediğimiz korumaların sağlanmasından sorumludur. Güvenliğin etkili olabilmesi için, emniyetimizin nasıl tanımlandığına dair bileşenlerin değişmeden kalması gerekir. (Coursen, 2017). Güvenlik; hırsızlık, soygun, suikast gibi kaynağında insan olan ve genellikle bir başkasının (veya bir kurumun) başka birisine kasıtlı olarak zarar vermeyi amaçlayan tehditlerine karşı koruma sağlamaktır. Güvenlik, kasıtlı olarak yıkıcı faaliyeti önlemeye yönelik olarak tasarlanmış, yaralanmalara veya maddi hasara neden olan, bunların düzenlemeleri ve etkileşimleri de dâhil olmak üzere bir önlemler sistemi anlamına

gelmektedir (Sinay, 2011:84). Güvenlik, art niyetli kişilerden gelen saldırılar gibi kasıtlı kazalara karşı korumadır. Herhangi bir durumda doğal risk ve tehlikeler dışında, dış etkenlerden kaynaklanan risk ve tehditlerin önüne geçmek güvenlik olarak adlandırılabilir. Albrechtsen (2003) ‘emniyet ve güvenlik’ terimlerinin detaylı ayrımını yaptıktan sonra, ‘güvenlik’ kelimesinin muhtemel bir tanımını, “saldırganın istediği bir çıktı / sonuç arzusu nedeniyle gerçekleşen olayların ve bir organizasyona / kişiye yönelik her türlü değer korunduğu durumlarda, çok çeşitli tehditlerden kaynaklanan planlı, kötü niyetli ve cezai olaylara karşı korunma hali” şeklinde yapmaktadır (Albrechtsen, 2003:7).

Başka bir açıdan güvenlik, “kaynağını insanın bilinçli olarak zarar vermek amacıyla oluşturduğu tehlikelerden uzak olma durumudur. Mücadele konusu, insanın oluşturduğu potansiyel tehlikelerdir” (Nas, 2012:22). Güvenlik, tehlike veya tehditten kurtulma halidir. Konuyla ilgili birçok uzmana göre; ‘Güvenlik’ teriminin birçok tanımına “tehditlerden uzak olma” şartı dâhil edilmiştir (Rigterink, 2015). Diğer bir anlamıyla, insanların oluşturabileceği tehdit ve tehlikelerden uzak olma durumu için genelde ‘security-güvenlik’ terimi tercih edilmektedir. Yani güvenlik kelimesi, insandan kaynaklanan tehditler için kullanılmaktadır.

Osmanlıcada da ‘security-güvenlik’ kelimesinin karşılığı olarak daha çok ‘asayiş’ kelimesi kullanılmaktadır. Osmanlıca–Türkçe Sözlükte asayiş, “emniyet, güvenlik, korku ve endişeden uzak hâl; kanun, nizam hâkimiyeti, sükûn, sulh, nizam, kanuna uygunluk, korkusuzluk” (Yeğin ve ark., 2006:63) olarak tarif edilmektedir. Farsça bir kelime olan asayiş, “bir yerin düzen ve güvenlik içinde bulunması durumu, düzenlilik, güvenlik” (TDK, 2017) için kullanılmaktadır. ‘Güvenlik’ kelimesinin daha çok ‘security’ kelimesine benzer anlamları çağrıştırdığı düşünülmektedir (Gerede, 2006). Bu açıklamalardan sonra İngilizcedeki ‘security’ kelimesi için ‘güvenlik’ kelimesinin (Payam, 2015) ve ‘urban security’ kelimesi için ise ‘kent güvenliği’ kelimesinin kullanılmasının daha uygun olduğu anlaşılmaktadır.

3. Emniyet ve güvenlik terimlerinin benzerlik ve farklılıkları

Birçok Avrupa dilinde, örneğin Sécurité (Fransızca), Veiligheid (Hollandaca), Sicherheit (Almanca), Sikkerhet (Danimarkaca), Seguridad (İspanyolca), Sicurezza (İtalyanca), Bezpieczeństwo (Lehçe), Segurança (Portekizce), ‘güvenlik’ ve ‘emniyet’ terimleri, aynı kelime ile ifade edilir ve aynı anlamı taşır (Feakin, 2011:45). Emniyet ve güvenlik, her ikisi de kişinin kendini emniyet ve güvende hissettiği ve risk olmayan

bir durumu ifade eder. Emniyet ve güvenlik ile hedeflenen amaçlar da benzerdir. Emniyet ve güvenliğin ortak amacı, can ve mal kaybını önlemek, hasar ve yaralanmalara mani olmak ve asgari seviyelerde tutmaktır. Albrechtsen'a (2003) göre emniyet ve güvenlik arasındaki farklar çok fevkalade değildir, her ikisi de kişinin risk olmadan iyi korunması durumlarını anlatır. Her ikisinin de temel amacı emin ve güvenli durumlar oluşturarak varlıkları tehlike/tehditlerden korumaktır. Yani hem emniyet hem de güvenliğin temelinde yatan temel fikir, emin, güvenli, risksiz koşullar oluşturarak varlıkları (bir kişi veya kuruluş) korumaktır.

Bununla birlikte, 'emniyet' ve 'güvenlik' terimlerinin çok farklı çağrışımları olup farklı şekillerde kullanılırlar (Feakin, 2011). 'Security-güvenlik', şüphe, endişe ve korkudan uzak olma halidir. 'Security' kelimesinin söz konusu anlamları, 'safety-emniyet' kelimesinin anlamlarında yer bulmamaktadır. 'Security' kelimesi; sabotaj, saldırı ve çeşitli suç eylemleri gibi kasıtlı olarak ortaya çıkarılan tehlikelerden korunmak ile ilgili faaliyetlere işaret eder. Başka bir deyişle, 'security' kelimesinin işaret ettiği eylemlerin temel amacı insanları ve eşyaları; kendilerine zarar verecek, yaralayacak ya da ölmelerine neden olacak bilinçli olarak yaratılmış tehlikelerden korumaktır. Böylece insanların ve eşyaların emniyetleri sağlanmış olacaktır. Diğer yandan 'safety' kelimesi ise, tehlikesiz ve risksiz bir duruma, bir son hale işaret etmektedir (Gerede, 2006).

Emniyet, tehditlerden daha çok bireysel özgürlüğü ifade etmek için kullanılırken, bazı grupların tehditlerinden özgürlüğe atıfta bulunmak için ise güvenlik kelimesi kullanılır (Rigterink, 2015). Güvenlik, dış kaynaklı tehlikelerden korunmakla ilgili iken, emniyet daha çok içsel tehlikelerden korunmakla ilgilidir. Albrechtsen'a (2003) göre güvenlik, insanları suç faaliyetlerine karşı korumadan bahsederken, emniyet ise özellikle insan yaşamının ve sağlığının korunması ile ilgilidir (Albrechtsen, 2003). Emniyet, istenmeyen olaylardan koruma olarak görülürken, güvenlik insanların kasıtlı olarak yaptığı eylemlerden koruma olarak görülmektedir. Tarlow'a göre güvenlik, genellikle diğerinin başka birine veya şeye zarar vermek isteyenlere karşı korunması olarak görülmektedir. Emniyet ise genellikle istemsiz doğal olayların istenmeyen sonuçlarına karşı halkı korumak olarak tanımlanır. Örneğin, kundaklama vakası bir güvenlik sorunu iken, kendiliğinden çıkan bir yangın ise bir emniyet sorunudur (Tarlow, 2014; Tarlow, 2009:468). Emniyet, kazadan kaçınmayı ifade ederken, güvenlik suç önleme anlamına gelir.

Emniyet, insan başarısızlığının kasıtsız bir sonucu iken, güvenlik olgusunda kasıtlı bir amaç vardır

(Sinay, 2011: 84). Emniyet, tehlikelere karşı koruma iken, güvenlik, tehditlere karşı korumadır. Emniyet alanındaki tehlikeler, insan sağlığı, yaşamları, çevre, üretim ve maddi nesnelere için bir riski temsil etmektedir. Güvenlik alanındaki tehditlerin ise, her zaman insanlara kadar izi sürülebilir. Olaylar bir kişinin veya bir grubun iradesinin sonucudur (Albrechtsen, 2002). Güvenlik, kasıtlı ve suç oluşturan insan davranışlarına karşı alınan bir takım önlemlerdir. Başka bir deyişle güvenlik, gerçek ve algılanan tehditlere karşı korumadır. Meydana gelen olaylar bağlamında emniyet durumunda kasıt olmazken, güvenlik ile ilgili olaylarda kasıt ve suç unsuru genellikle vardır ve bu olay genellikle insan kaynaklıdır. Güvenlik, güvenli olma veya hissetme durumu, terörizm veya casusluk gibi suç faaliyetlerine karşı bir devlet veya kuruluşun güvenliği için kullanılırken; emniyet, emniyetli olma hali, başka bir isimden önce kullanıldığında yaralanma veya hasarı önlemek için tasarlanmış bir şeyi ifade için örneğin emniyet bariyeri anlamında kullanılır. Feakin (2011) 'emniyet' ve 'güvenlik' terimlerinin, bu sözcüklerin çağrışımları açısından birbirinden ayırt edilebileceğini ifade eder. 'Güvenlik', terörizm, polis, istihbarat ajansları ve sert önlemler gibi imgeleri canlandırırken, 'emniyet', çocuğunu zarardan korumayı isteyen daha iyi kalpli ebeveynin görüntüsünü ifade eder (Feakin, 2011:45). 'Emniyet' ve 'güvenlik' terimleri arasındaki temel farklılıklar aşağıdaki gibi özetlenebilir (Tablo 1) (Albrechtsen, 2003:7).

4. Kent emniyeti ve kent güvenliği

İnsan hayatının en temel şartlarından birinin emniyet olduğu konusunda hemen herkes hemfikir. Belediye ve belediye başkanı terimleri, bir belediye yöneten emin insan kelimesinden türetilmiş ve başkanlık yapan şahsa 'Belde-i Emin', daha sonraları 'Belediye Reisi' ve şimdilerde ise 'Belediye Başkanı' isimleri verilerek tanımlanmıştır. Bir beldenin veya kent sakinlerinin ve kenti yöneten kişinin emin olması, o kentin de emin olması demektir. Diğer bir ifadeyle, kent sakinlerinin huzur ve refahının ilk şartı ve kentlerin gelişmiş olmasının en önemli ölçütü emniyettir. Kentlerde kent sakinlerinin can, akıl, namus, inanç ve mallarında emniyetin yok olması ve bu konularda çeşitli tehlikelerin belirmesi ise, kentlerde emniyetsizliğin göstergesidir.

Tablo 1. Emniyet (safety) ve güvenlik (security) terimleri arasındaki temel farklılıklar (Albrechtsen, 2003:7).

	<i>Emniyet (Safety)</i>	<i>Güvenlik (Security)</i>
<i>Nedenler</i>	Olay, çoğu kez çevre ile insan davranışının birleşiminin bir sonucudur	Olay, çoğu kez bir kişinin veya grubun iradesinin sonucudur
<i>Nedenler</i>	Çoğu kez planlanmamış eylemler	Çoğu kez planlanmış eylemler
<i>Nedenler</i>	Cezai yasalar (Çalışma Ortamı Yasası)	Cezai eylemler
<i>Nedenler</i>	Nadiren, eğer olursa, kötü niyetli eylemler	Çoğu kez kötü niyetli eylemler
<i>Nedenler</i>	Kazai olaylar ve istenen bir çıktının arzusu olmaksızın çoğu kez kasıtlı eylemler	Eylemin istenen bir çıktısı / sonucu olması arzusu ile çoğu kez kasıtlı eylemler
<i>Tehlikeler /Tebditler</i>	İç insan tehlikeleri	Dış ve iç insan tehditleri
<i>Tehlikeler /Tebditler</i>	Tehlikeler gözlemlenebilir, somut ve yakındır	Tebditler her zaman gözlemlenemez, somut ve yakın değildir
<i>Zarar</i>	Zarar, insan yaralanmaları/ölüm ve endüstriyel varlıkların güvenilirliği ile ilgilidir	Zarar, esas olarak fiziksel varlıklar ve bilgi ile ilgilidir
<i>Çevresel Yapılar</i>	Sadece insanlar ve toplumu değil, fiziksel ve çevresel koşulları da içerir	Toplumun durumunu, toplumun yapıları, ekonomik durumu, yasalara saygılı olma ve ahlak yoluyla yansıtır
<i>İlgililik</i>	Endüstri ve nakliye sektörü ile daha alakalı	Geniş bir şirket yelpazesi ile alakalı
<i>Belirsizlik</i>		İçinde bulunan tehditler hakkında yüksek derecede belirsizlik ve düşük bilgi derecesi

İbrahim aleyhisselamın, “Yâ Rab, burasını emin bir şehir yap...” [Bakara, 2/126] (Çantay, 1993) duası, kentlerin emin olması özelliğine dikkat çekmektedir. Kur’an, kimlikli bir şehir olarak Mekke’yi göstermekte ve onun kimliğinin emniyet olduğunu vurgulamaktadır (Yaşar, 2014). Emin kent denilince, akla ilk gelen ‘Mekke’dir. İbn Abbâs, Mücâhid, İkrime, Hasan, İbrahim en-Nehâî, İbn Zeyd, Kâ'b el-Ahbâr gibi müfessirler “Andolsun ...ve şu emîn şehre ki...” [Tin, 95/3] (Çantay, 1993) ayetindeki kentin Mekke olduğunu söylemişlerdir. Bu konuda ihtilâf yoktur (Kesir, 1991:8516). “el-Beledü'l-Emin”, yani “Emin Kent” olarak anılan Mekke, sahip olduğu maddi-manevi emniyet, güven ve asayişle örnek hale gelmiş en emin kent şeklinde tanımlanabilir. ‘Kent’ ismine ‘Emin’ sıfatının da eklenmesi, kentleri kent yapan en önemli

özelliğinin, emniyet olduğuna dikkatleri çekmektedir. Emin sıfatı iki manayı birlikte içerdiği bilinmektedir ki, birisi emniyeti veren, diğeri de alandır. Emin belde tabirinin anlamı, benzetme yönü olan bir tabir olup, korkulmaz, korkutulmaz emniyet ve asayiş içinde demektir. Bir beldenin bu anlamda güvenli olması içindeki halkından korkulmaması manasına mecâzî bir manadır (Yaşar, 2014).

“Çevrelerinde insanların zorla (yakalanıp) kapılmakta olmasına rağmen (Mekkeyi) korkusuz (ve emîn bir yer) yaptığımızı onlar görmediler mi?” [Ankebut, 29/67] (Çantay, 1993) buyrulurken, kentler emin olmakla nitelendiği gibi, her türlü endişe ve korkudan emin olunan bir yer olarak ifade edilmiştir. Buna göre yine kentleri değerli kılan ana unsurun eminlik olduğu açıkça belirtilmektedir. “Orada apaçık alâmetler, İbrâhîmin makamı vardır. Kim oraya girerse (taarruzdan) emîn olur.” [Âli imran, 3/97] (Çantay, 1993). Ölümü hak etmiş bir müslüman buraya iltica ettiğinde, güvenliğe olur, hatta yırtıcı hayvanlar ve av hayvanları bile, bu kente girip sığındıklarında, buranın emînliğinden istifade ederler, yani avlanılmazlar. Bu kentte kan akıtılması, zulmedilmesi, hayvanların avlanması ve ağaçların kesilmesi yasaklanmıştır (Bilmen, 2016). Yani kentte yaşayan kimsenin, başkaları tarafından zarara uğramaması ve kent sakinlerinin emniyetinin sağlanması çok büyük önem arz eder. Mekke kenti örneği bağlamında, kent emniyeti açısından kentte kim yaşarsa yaşasın, ona zarar verilemeyeceği ve can ve mal emniyetinin muhafaza edilmesi gerekliliği vurgulanmaktadır. Kısaca ‘emniyetli kent’ teriminin anlamı, her hangi bir yerleşim yerinin kent olması itibarıyla emniyetli ve güvenli olmasıdır. Bundan dolayı kentlerin gerçek değeri onların güvenleriyle doğru orantılıdır. Bundan dolayı belde-i Emin Mekke’yi göstermekle birlikte diğer kentlerin kıymeti ve değeri de emniyet ve asayiş noktasından görülmesi gerekmektedir (Yazır, 1979:5934-5935). Yazır’ın (1979) ifadesindeki “asayiş” kelimesi, “bir yerin düzen ve güvenlik içinde bulunması durumu, düzenlilik, güvenlik” (TDK, 2017) anlamına gelmektedir.

En genel manada emniyet, kent sakinlerinin potansiyel kazai yaralanmalardan korunması şeklinde tanımlanabilir. Kent açısından emniyet, kasıtsız her türlü tehlikelerden kenttaşların korunması olarak görülebilir. Dolayısıyla yaşanabilir kentlerin kalitesi, sakinlerine sunduğu emniyetli ortama bağlıdır. Bu açıdan kent emniyeti, kentte sunulan hizmetler ve faaliyetler kapsamında tüm potansiyel riskleri tanımlamak ve bunları kabul edilebilir seviyelere indirebilmek veya istenmeyen olaylar gerçekleşmeden önce alınan önlemler amacıyla yapılan faaliyetleri kapsamaktadır. En genel anlamda bu hizmetler ve önleyici faaliyetler, tüm kent sakinlerinin can, akıl,

namus, inanç ve mal emniyetini sağlamaya yöneliktir. Kent emniyeti, kent sakinlerini kasıtlı olarak yapılmayan fakat zarar verici sonuçlar oluşturacak eylemlere karşı koruma çabasıdır. Kent emniyeti, gerçek hayat şartlarında kentlerde ortaya çıkması muhtemel kasıtsız risk faktörlerinin belirlenerek en aza indirilmeye çalışılması veya risklerin önlenmesidir.

Emniyet kelimesinin Türkçe ve İngilizcedeki anlamları ve yukarıdaki açıklamalar dikkate alınarak özetle kent emniyeti, kentlerde kent sakinlerine yönelik tüm potansiyel tehlike ve riskleri tanımlamak ve bunları kabul edilebilir seviyelere indirebilmek amacıyla yapılan tüm faaliyetler olarak tanımlanabilir. Kent emniyeti bağlamında temel risk faktörleri; sel, heyelan, deprem vb. diğer doğal afetler; yasadışı atık boşaltma, petrol sızıntıları, iklim değişikliği, nükleer kirlilik vb. diğer afetler; salgın hastalıklar, Aids, sınırlı sağlık tesisleri dâhil sağlık bakımına yönelik tehlikeler; vahşi ve zehirli hayvanlar da dâhil olmak üzere tehlikeli hayvanlar ve zorunlu göçler ve neticesinde yaşanan sosyal uyum şeklinde sınıflandırılabilir. Bunların yanı sıra, kentin genel yerleşme düzeni, kentsel doku, kullanım alanları, var olan yapılaşma, ulaşım sistemi ve alt yapılar, planlama ve yönetim zafiyetleri vb. nedenlerle oluşabilecek olası kayıp ve zararlar da ciddi risk faktörleri arasında sayılabilir.

Kentlerde kamu düzenini sağlamak ve kent sakinlerinin temel hak ve özgürlüklerini korumak, huzur içinde yaşamalarını sağlamak, böyle bir ortamı hazırlamak ve ortamın sürekliliği için gerekli önlemleri almak temelde devletin görevidir (Toprak, 2001a). Kent sakinlerinin güvenlik ihtiyacı arzu edilen şekilde karşılanmayınca, diğer ihtiyaçlar, gereksinim olarak ortaya çıkmaz. Çalışabilmek için önce kent sakinlerinin can ve mal güvenliklerinin sağlanması gerekir (Aydın, 1996). Güvenlik ihtiyacı karşılanmamış hiçbir birey, daha üst basamaklara, yani sosyalleşmeye, iş ve özel yaşamında kişisel gelişimini tamamlama başarısına erişemez. Dolayısıyla güvenlik hizmeti, toplum hayatında büyük önem arz eden bir kamu hizmetidir (Toprak, 2001b). En genel anlamda güvenlik, kasıtlı olaylara karşı korumadır. Kent açısından güvenlik, insanların kasten hareket ettiği olaylardan kent sakinlerinin korunması olarak görülebilir.

Kent güvenliği, önleyici kolluk faaliyetlerinin kentsel alanlarda uygulanmasını da kapsayan bir kavramdır (Gündüzöz, 2016). Diğer bir anlatımla kent güvenliği, kent sakinlerini etkileyebilecek insan kaynaklı risk ve tehditlere karşı korunmanın sağlanması anlamına gelir. Suçluluk ve sübjektif koruma algısı açısından ciddi bir tehdidin yokluğu olarak anlaşılan kentsel güvenlik, bugün çeşitli yapısal ve yerel faktörlere bağlıdır. Kentsel güvenlik kavramı genellikle, kentlerde işlenen suçların

önlenmesi ve bunlara müdahale edilmesi programları ile incelenir. Bu bağlamda kentsel güvenliğin iki yorumu yapılabilir:

1. Kent sakinlerinin bütünlüğü içinde güvenliği ya da kentsel alanların giderek artan militarizasyonu ile ilişkili olarak kent sakinlerin bireysel güvenliği,

2. Kentlerin bir bütün olarak güvenliği (Svitková, 2014).

Yani kentlerde güvenlik, öncelikli olarak kenttaşın kişisel emniyetine ve mal emniyetine odaklanır. Daha sonra ise, bir bütün olarak kentin güvenliğine odaklanır. Dolayısıyla kent güvenliği kapsamında yürütülen önlem ve eylemler, aynı zamanda kent emniyetini sağlamanın bir aracı olarak kullanılacaktır. Kentlerde güvenliğe yönelik güvenli yaşam ajandası oluşturulmuştur. Bu ajandanın bileşenleri; bağdaştırıcı güvenlik, önleyici güvenlik ve insan güvenliği olarak saptanmıştır. Bu üç bileşen arasındaki ilişki kentlerdeki güvenli yaşamın çerçevesini çizmektedir (Frevel, 2006:5). Kentlerde güvenlik herkesin endişesidir. Kentli hakkına, orada yaşayanların güvenliği garanti edilmeden ve suç korkusu azaltılmadan, gerçek anlamda tamamen sahip olunamaz (Council of Europe, 1992).

Tüm bu açıklamalardan sonra güvenlik kelimesinin Türkçe ve İngilizcedeki anlamları ve yukarıdaki açıklamalar dikkate alınarak kent güvenliği, kent sakinlerinin kentlerde sabotaj ve terörist saldırılar vb. suç unsuru taşıyan ve kasıtlı olarak üretilebilecek tüm risk ve tehditlere karşı korunması ile ilgili faaliyetler şeklinde tanımlanabilir. Kent güvenliği bağlamında temel risk faktörlerini ise genel olarak a) suç ile ilgili olaylar; gasp/çalma, uyuşturucu kaçakçılığı, hırsızlık, soygun, tecavüz, cinayet, adam kaçırmaya, dolandırıcılık, insan kaçakçılığı, fuhuş vb., b) terörizm; yurtiçi terörizm, uluslararası terörizm ve sınır ötesi terörizm vb., c) savaş türleri; sınır ötesi savaşlar, trans-sınır savaşları, yıpratma ve sivil savaşlar vb., d) sivil ve/veya siyasi huzursuzluklar; darbe, şiddet gösterileri, isyan ve ayaklanmalar şeklinde sınıflandırabiliriz.

5. Sonuç

Emniyet ve güvenlik, geçmişten günümüze insanların en temel ihtiyaçlarından. Günümüzde ise insanların hayatlarını sürdürdüğü kentlerin emniyet ve güvenliği, yeni tehditler ve bunların etkileri ile birlikte giderek daha da önem kazanmıştır. Mekke kentinin, zorbaların ve her türlü düşman saldırılarına karşı güvenli bir kent olduğunun ve doğal afetlere karşı da emniyetli bir kent örneği olarak açıklanması (Diyanet

İşleri Başkanlığı, 2003:210), kentlerin sahip olmaları gereken iki özelliği açıklamaktadır: emniyet ve güvenlik. Bu bağlamda, kentlerin sürdürülebilir kılınmasında da emniyet ve güvenlik anahtar bir role sahiptir. Kentlerin de temel kuruluş amacı, sakinlerine emniyet ve güven içinde yaşamlarını devam ettirmelerine olanak sağlamaktır. Kentte yaşayan herkes, kasıtsız tehlike ve kasıtlı tehditlerden arındırılmış emin ve güvenli bir kentte yaşama hakkına sahiptir.

Emniyet ve güvenlik terimlerinin manasını tam olarak kavramak ve anlamları arasında ayırım yapmak, emin ve güvenli kent idealine ulaşmayı başarmak için etkili olduğu düşünülen tedbirler ve önlemler için bir fark oluşturacaktır. Yani, bu terimler arasındaki benzer ve farklılıkların bilinmesi, kentlerde emniyet ve güvenliğin sağlanmasına yönelik uygun strateji ve etkin çözüm yollarının bulunmasını kolaylaştıracaktır. Emniyet ve güvenlik terimlerinin anlam ve içeriklerinin tartışılması, olası kent emniyeti ve kent güvenliği kavramlarının tanımını kolaylaştırması açısından önemlidir. Kent emniyeti ve kent güvenliği terimleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları dikkate alarak kent emniyeti yönetim stratejilerini, güvenlik yönetiminde de kullanmak mümkündür. Bu doğrultuda kolluk kuvvetlerinin, kent emniyeti faaliyetlerinden ziyade daha çok asli vazifeleri olan kent güvenliği faaliyetlerine odaklanmalarının sağlanması gerekir.

Emniyet ve güvenlik terimlerinin anlam ve içeriklerinin farklılıklarına rağmen, emniyet ve güvenlik uzmanları, hangi kavramın ne zaman bittiği ve hangisinin ne zaman başladığı konusunda her zaman aynı fikirde olmayabilirler. Yani, bazı durumlarda ‘emniyet’ ve ‘güvenlik’ terimleri arasında ayırım yapmak gerçekten de zordur. Örneğin, bir kişi kasıtlı olarak yiyecekleri başka birini hasta edecek şekilde değiştirdiği durumda, gıda emniyeti konusu gıda güvenliği meselesi haline gelir (Tarlow, 2014:8-9). Yine benzer şekilde, kendiliğinden çıkan bir yangın bir emniyet meselesi iken, ancak yangın belli amaçlar için çıkarılınca ki bu kundaklama olur ve bu durumda olay bir güvenlik sorunu haline gelir (Tarlow, 2014:148). Örneğin, kışın çatılarda oluşan buz sarkıtlarının başına düşmesi sonucu hayatını kaybeden bir insan ile bir terör olayı sonucunda hayatını kaybeden bir insan arasında, sonucu itibarıyla bir fark olduğu söylenemez. Diğer bir anlatımla, kent sakinlerinin en genel manada can, akıl, namus, inanç ve mallarına karşı tehlike veya tehdidin niteliği ne olursa olsun, ister kasıtlı ister kasıtsız olsun, hem emniyetin hem de güvenliğin amacı kent sakinlerini bunlara gelebilecek olası tehdit ve tehlikelere karşı korumaktır.

Yaşanabilir kentlerde, hem emniyet hem de güvenlik açısından yaşanacak herhangi bir aksilik, hem kent sakinlerini hem de kentin kendisini olumsuz bir

şekilde etkileyebilir. Dolayısıyla, ‘emniyet’ ve ‘güvenlik’ terimleri arasındaki benzerlikler ve farklılıklar göz önüne alınarak emniyet ve güvenlik yönetiminin koordine edilmesi mümkündür. Yani, kentlerde daha emin ve güvenli bir ortam sağlamak için emniyet ve güvenlik tedbir ve önlemlerinin koordine olarak yürütülmesi gerekir. Çünkü emniyet ve güvenlik aynı madalyonun iki yüzü gibidir. Güvenlikteki bir zayıflık veya zafiyet, olası riskleri arttırır ki böyle bir durum emniyet halinde azalmaya neden olur.

Yukarıda yapılan tüm bu açıklamalardan sonra bu makalede, İngilizcedeki ‘safety’ kelimesi için “emniyet” kelimesinin ve ‘urban safety’ kelimesi için ise ‘kent emniyeti’ kelimesinin kullanılmasının; İngilizcedeki ‘security’ kelimesi için ‘güvenlik’ kelimesinin ve ‘urban security’ kelimesi için ise ‘kent güvenliği’ kelimesinin kullanılmasının daha uygun olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Kaynaklar

- Albrechtsen, E., 2002. *A Generic Comparison of Industrial Safety and Informtion Security*. Norwegian University of Science and Technology, Department of Industrial Economics and Technology Management. <http://www.iot.ntnu.no/users/albrecht/rapporter/generic%20comparision%20of%20ind%20saf%20and%20inf%20sec.pdf> (Ziyaret tarihi: 18/09/2017).
- Albrechtsen, E., 2003. *Security vs. Safety*. NTNU-Norwegian University of Science and Technology. Department of Industrial Economics and Technology Management. <http://www.iot.ntnu.no/users/albrecht/rapporter/notat%20safety%20v%20security.pdf>. (Ziyaret tarihi: 18/09/2017).
- Algan, N., 2005. Kirlilikten Ulusal Güvenliğe. *Yeşil Ufuklar*, Sayı:1, Ocak 2005.
- Aydın, A. H., 1996. *Polis Meslek Hukuku*, Ankara: Doğu Matbaası.
- Ayverdi, İ., 2008. Misalli Büyük Türkçe Sözlük, 3. Baskı, İstanbul: Kubbealtı Neşriyat.
- Bal M. A., 2003. *Modern Devlet ve Güvenlik*, İstanbul: IQ Kültür Sanat.
- Bilmen, Ö. N., 2016. *Kur'anı Kerimin Türkçe Meali Alisi ve Tefsiri*. Neml, 27/91.

- Council of Europe., 1992. *European Urban Charter*. Conference of Local and Regional Authorities of Europe (CLRAE) on 18 March 1992, a Session held during the annual Plenary Session of the CLRAE (17-19 March 1992, Strasbourg). <https://rm.coe.int/168071923d>. (Ziyaret tarihi: 01.10.2017).
- Coursen, S., 2017. Safety vs. security: Understanding the difference may soon save lives. <https://www.coursensecuritygroup.com/news/safetyvssecurity>. (Ziyaret tarihi: 13.10.2017).
- Çantay, H. B., 1993. *Kur'an-ı Hakîm ve Meal-i Kerim*. İstanbul: Risale Yayınları.
- Davutoğlu, A., 2002. *Küresel Bunalım*. İstanbul: Küre Yayınları.
- Devellioğlu, F., 2001. *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*. Ankara, Yayına hazırlayan Aydın Sami Güneşçâl
- Diyanet İşleri Başkanlığı., 2003. *Kur'an Yolu Türkçe Meal ve Tefsiri*. Cilt: 1, Bakara 2/126.
- Feakin, T., 2011. UK Perspectives on Security in an Age of 'Shock and Aftershock'. In: Klaus Thoma (Ed.), *European Perspectives on Security Research*. Springer-Verlag Berlin Heidelberg, pp: 45-53.
- Fındıklı, R., 2001. *İdare Hukuku*. Ankara: Özen Yayıncılık.
- Frevel, B., 2006. Urban Safety. *German Policy Studies*. 3 (1): 1-18.
- Gerede, E., 2006. Havacılık Emniyeti ve Havacılık Güvenliği Kavramları Arasındaki İlişki ve Farkların Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma. *Yönetim*. 17/54: 26-37.
- Gündüzöz, İ., 2016. Türkiye ve Dünyada Güvenli Kent Yaklaşımı: Kentsel Güvenlik mi? Güvenli Kent mi? *Türk İdare Dergisi*, 482: 335-370.
- Haftendorn, H., 1991. The Security Puzzle: Theory-Building and Discipline-Building in International Security. *International Studies Quarterly*. 35(1): 3-17.
- Kaypak, Ş., 2012. Güvenlikte Yeni Bir Boyut: Çevresel Güvenlik. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi İİBF Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 20. Yıl Özel Sayısı, 8 (8):1-22.
- Kesir, İ., 1991. *Hadislerle Kur'an-ı Kerim Tefsiri*. Çev. Karlığa, B. ve Çetiner, B. Çağrı Yayınları.
- Lacinak, M. and Ristvej, J., 2017. Smart city, Safety and Security, TRANSCOM 2017: International scientific conference on sustainable, modern and safe transport. *Procedia Engineering* 192 (2017), 522-527.
- Merriam-Webster Dictionary., 2017. *An Encyclopædia Britannica Company*. <http://www.merriam-webster.com/> (Ziyaret tarihi: 11.10.2017).
- Nas, S., 2012. Emniyet ve Güvenlik Sözcükleri Üzerine Bir Çalışma. *Denizcilik Dergisi*. 60: 18-22.
- Parlatır, İ., 2006. Osmanlı Türkçesi Sözlüğü, Ankara: Yargı Yayınevi.
- Payam, M. M., 2015. Turizm Bölgelerinde Emniyet ve Güvenliğin Sağlanması. In M.A. Cukurçayır, A. Başoda, S. Ünüvar, M. Sağır, M. Çiçekdağı, S. Büyükipekçi (Eds.), *I. Eurasia International Tourism Congress: Current Issues, Trends, and Indicators*, Cilt.1, 316-326. Konya: Aybil Yayınları.
- Rigterink, A. S., 2015. Does Security Imply Safety? On the (Lack of) Correlation Between Different Aspects of Security. *Stability: International Journal of Security & Development*, 4(1): 39, pp. 1-21, DOI:
- Sayın, A. K., 2011. *Sivil Havacılık Güvenliğinde Özel Güvenlik Hizmetlerinin Etkinliğinin İncelenmesi (Esenboğa Havalimanı Örneği)*. Polis Akademisi Başkanlığı, Güvenlik Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Sinay, J., 2011. Security Research and Safety Aspects in Slovakia. In: Klaus Thoma (Ed.), *European Perspectives on Security Research*. Springer-Verlag Berlin Heidelberg, pp: 81-89.
- Svitková, K., 2014. Contemporary Security from the Urban Standpoint: Cities in the face of risks and threats. *Journal of the Spanish Institute for Strategic Studies*, N. 3 / 2014, pp: 1-18.
- Tarlow, P. E., 2009. Tourism Safety and Security. İçinde T. Jamal ve M. Robinson (Ed.), *The SAGE Handbook of Tourism Studies*. SAGE Publications, London.
- Tarlow, P. E., 2014. *Tourism Security: Strategies for Effectively Managing Travel Risk and Safety*. Waltham, MA, USA: Elsevier, Butterworth-Heinemann.

- Toprak, Z., 2001a. *Yerel Yönetimler*. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Toprak, Z., 2001b. *Kent Yönetimi ve Politikası*. İzmir: Anadolu Yayıncılık.
- Türk Dil Kurumu (TDK), 2017. *Güncel Türkçe Sözlük*. <http://www.tdk.gov.tr>. (Ziyaret tarihi: 11.10.2017).
- Yaşar, H., 2014. Kur'an'a Dayalı Bir Medeniyet Kavramı: Emin Belde. *Uluslararası 1. Kur'an Medeniyeti Sempozyumu*. 25-27 Nisan 2014, Mardin Artuklu Üniversitesi.
- Yazır, E. M. H., 1979. *Hak Dini Kur'an Dili*, Cilt 8. ss: 5934-5935. İstanbul: Azim Yayıncılık.
- Yeğin, A., Badıllı, A., İsmail, H. ve Çalın, İ., 2006. *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Büyük Lügat*. İstanbul: Sebat Yayın.